

2-dars. Qavssiz ifodalarda arifmetik amallarning bajarilish tartibi

1. Sonlarni o'qing. Har bir sondan **oldin** va **keyin** keladigan sonlarni ayting.

402 001

473 507

25 092

911 009

15 899

9 347

11 999

2. Taqqoslang.

$$5\ 647 \square 5\ 467 + 15$$

$$24\ 605 \square 24\ 506 - 12$$

$$1\ 214 \square 1\ 421 - 24$$

$$4\ 603 \square 2\ 607 + 45$$

Qavssiz ifodalarda avval ko'paytirish va bo'lish amallari chapdan o'ngga qarab tartib bilan bajariladi. So'ngra xuddi shu tartibda qo'shish va ayirish amallari bajariladi.

$$\overset{④}{56} - \overset{①}{5} \cdot \overset{⑤}{2} + \overset{②}{45} : \overset{⑥}{5} - \overset{③}{2} \cdot \overset{⑦}{3} = 56 - 10 + 9 - 6 = 49$$

3. Ifodalarning qiymatini **amallarning bajarilish tartibiga rioya qilgan holda** hisoblang.

a) $1\ 345 + 125 : 5 \cdot 4 - 465 : 3 + 1\ 274 : 2$

b) $46\ 272 : 3 - 5\ 295 : 5 + 127 \cdot 3$

4. Yoz davomida kutubxonada kitobxonlarga 7 245 ta kitob berildi. Shundan 2 149 tasi ertaklar, 3 059 tasi hayvonlar haqidagi kitoblar. Kitobxonlarga boshqa janrdagi nechta kitob berilgan?

7 245 ta kitob		
ertaklar	hayvonlar haqida	b. janrda
2 149 ta kitob	3 059 ta kitob	? ta kitob

5. **Xatolarni** toping. Ifodalarning qiymatini to'g'ri hisoblang.

$$\begin{array}{r} 232045 \\ + 167 \\ \hline 399045 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71026 \\ + 5381 \\ \hline 763107 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87520 \\ + 4890 \\ \hline 81410 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9999 \\ + 1111 \\ \hline 10000 \end{array}$$

6. **Qo'shish** va **ayirishning** asosiy xossalarini eslang. Ifodalarning qiymatini qulay usulda hisoblang.

a) $102 + 175 + 398$

e) $46 + 178 + 54$

b) $109 + 27 + 91 + 273$

f) $12 + 45 + 288 + 155$

d) $(265 + 147) - 165$

g) $(118 + 486) - 186$

7. Tenglamalarni yeching.

a) $563 - y = 95 \cdot 2$

d) $1845 + y = 2250 \cdot 2$

b) $y - (365 : 5) = 245$

e) $y : 100 = 250 - 169$

8. Ifodalarning qiymatini **amallarning bajarilish tartibiga rioya qilgan holda** hisoblang.

a) $10076 - 345 : 5 \cdot 2 + 999 \cdot 2$

b) $5845 : 5 \cdot 4 - 2345 \cdot 4 : 10 + 1892$

9. **Kitob kuni** munosabati bilan kutubxonachilar ko'rgazma tashkil etdilar. Ko'rgazmaga 139 ta ertak kitoblar, ulardan 84 ta ko'p sayohatlar haqidagi kitoblar va 47 ta ko'p ensiklopediya kitoblari qo'yildi. Ko'rgazmaga jami nechta kitob qo'yilgan?

Ertak kitoblar – 139 ta k.

Sayohatlar haqidagi kitoblar – ? ta k., 84 ta ko'p

Ensiklopediya kitoblari – ? ta k., 47 ta ko'p

(?) ta k.

